BISKOPPEN OVER KØBENHAVNS STIFT

Nørregade 11 · 1165 København K · Telefon 33 47 65 00 · E-mail: kmkbh@km.dk

Den 28. maj 2014
Løbenr. 65852/14

Kirkeministeriet
(km@km.dk)

Vedrørende betænkning 1544, Folkekirkens Styre.

Idet jeg har deltaget i udvalgsarbejdet og dér givet min holdning til kende, agter jeg ikke at svare yderligere, men bekræfter at jeg er en del af flertallet i udvalgsarbejdet.

Med venlig hilsen

Peter Skov-Jakobsen

Biskoppen over Helsingør Stift

Den 23. maj 2014
Dok.nr. 63529/14

Kirkeministeriet

Høringssvar angående betænkning 1544 om folkekirkens styre

Da jeg har afgivet et udførligt høringssvar i forbindelse med debatoplægget vil jeg hermed genfremsende dette høringssvar af 30. oktober 2013 med følgende korte bemærkninger.

Betænkningen beskriver og viser det væld af muligheder, der stort set allerede ligger i den nuværende folkekirkeordning, og jeg ser stadig ingen grund til at ændre på dette.

Indførelsen af et kirkeråd / fællesråd vil tværtimod forøge afstanden mellem den brede kreds af folkekirkemedlemmers engagement og en fjern 'styrelse' og et bispekollegium, som de næppe vil betragte som repræsenterende deres eget folkekirkelige tilhørsforhold.

Betænkningen fremsætter to forslag, som ikke tidligere har været præsenteret: forslag om bloktilskud samt forslag om lovfæstelse af et bispekollegium.

Bloktilskud

Bloktilskud kan jeg ikke gå ind for. Jeg ser indførelse af bloktilskud som en svækkelse af statens forpligtelse i henhold til grundlovens § 4.

Endvidere vil indførelsen af et bloktilskud politisere et kirkeråds arbejde i unødig grad, idet det vil åbne for et ubegrænset felt af omfordelinger.

Bispekollegium

Med hensyn til forslaget om et lovfæstet bispekollegium, så måtte indførelsen af et sådant forudsætte en teologisk gennemtænkning med baggrund i dansk tradition.

En sådan gennemtænkning og undersøgelse foreligger ikke.

Kort sagt består biskoppernes magt ifølge den kirkelige bekendelse CA art 28 i "at forkynde evangeliet, [...] at tilgive eller tilbageholde synder og [...] at forvalte sakramenterne [...] Denne magt udøves alene ved at lære eller forkynde evangeliet".

Vor Frue Kloster Hestemøllestræde 3 A Postboks 109 3000 Helsingør Telefon 49 21 35 00 Telefax 49 21 35 16 e-mail kmhel@km.dk

Om andre former for magtudøvelse hedder det: "Hvis biskopperne har nogen sværdets magt, har de den ikke som biskopper ved evangeliets bemyndigelse, men efter menneskelig ret, givet dem af konger og kejsere med henblik på den borgerlige forvaltning af deres gods. Dette er imidlertid en anden funktion end evangeliets embede".

Betænkningens overvejelser over bispekollegium og embede udtrykker efter min opfattelse ikke den nødvendige klarhed på dette punkt.

Det er ikke ganske tydeligt, om bemærkningen "Som kollegium varetager biskopperne i fællesskab deres læremæssige tilsynsopgave i spørgsmål, der vedrører hele kirken" (s. 52) gælder den aktuelle tilstand, eller et fremtidigt scenarie.

Hvis den skal beskrive den aktuelle tilstand, så er den efter min opfattelse ikke korrekt og svarer heller ikke til påstanden side 416: "Bispeembedet i folkekirken er personligt udøvet, og biskoppen kan først ansættes i sit embede efter at være blevet valgt af stiftets menighedsrådsmedlemmer og præster".

Såfremt den derimod gælder et fremtidigt scenarie, så beskriver den en i realiteten drastisk ændring af bispeembedet.

Det vil betyde, at en biskop tillægges en magt som udøves også i de stifter, vedkommende ikke er valgt i.

Den biskoppelige magt gøres hermed diffus med svækkelse af embedets personlige dimension til følge. Forholdet mellem det personligt udøvede embede og et evt. kommende kollegium samt forholdet mellem forskellige former for magt savner således afklaring, før der kan tages stilling til forslaget om et lovfæstet bispekollegium.

Jeg er ikke uden forståelse for, at et lovfæstet bispekollegium vil kunne vise sig af betydning fx som bremseklods i forhold til fælles indre anliggender, hvis et kirkeråd indføres. Det kunne være i spørgsmål om liturgi og salmebog.

Men generelt må det siges, at bispeembedet i dansk, luthersk tradition har været funderet lokalt og udøvet personligt.

Forestillingen om et samlet kollegium er fremmed for dansk kirkelig tradition, og kollegiet vil næppe kunne aftvinge større anerkendelse i brede folkekirkelige kredse.

Indførelsen af et fælles kollegium vil ydermere kunne styrke den uheldige tendens til ensretning og tvang, som dansk folkekirkelighed indtil nu i det store og hele har været forskånet for takket være den hidtidige kirkeordning.

Sammenfattende må den fremsendte betænkning give anledning til en vis undren: I stedet for at tænke i forlængelse af dansk, luthersk tradition, som bl.a. kunne tilsigte en øget kontrol med økonomistyring, så synes betænkningen med sit forslag at placere sig som en hybrid mellem en Calvinsk inspireret tanke om kirkeledelse via et ældsteråd bestående af særligt betroede medlemmer og en anglikansk episkopal tradition.

I forhold hertil har lutherdommen i Danmark hidtil haft sin helt egen profil og tradition, hvilket betænkningen, hvis dens forslag gennemføres, åbenlyst vil betyde afslutningen på.

Med venlig hilsen

Lise-Lotte Rebel

Biskoppen over Helsingør Stift

Den 30. oktober 2013
Dok.nr. 109417/13

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar vedrørende debatoplægget om folkekirkens styringsstruktur

Debatoplægget indledes med en kort bestemmelse af folkekirkens opgave og identitet med efterfølgende angivelse af seks pejlemærker. De indledende afsnit er imidlertid af en så generaliserende karakter med bemærkninger vedrørende *juridiske* (grundloven), *teologiske* (luthersk kirke- og menighedsforståelse, embedsforståelse), *traditionalistiske* ('Præsten forventes at etc.') og *pragmatiske* ('Udover sit direkte formål –') *forhold*, at de ikke forekommer anvendelige som hjælp til afklaring af det spørgsmål, som er sat på dagsordenen. Et grundlæggende problem ved oplægget er, at det i stedet for præcist at stille spørgsmålet "Hvem har den legitime ret, teologisk og juridisk, til at lede en evangelisk-luthersk kirke?" for derefter at præcisere de aktuelle problemstillinger historisk og konkret i lyset heraf, forfalder til en nivellerende indledning med spredte henvisninger til aktuel praksis, bekendelsesskrifternes formuleringer og almindelige folkekirkelige antagelser. På den baggrund viser det sig da også vanskeligt at opnå nogen form for klarhed.

Hermed afdækkes således en af de store svagheder ved oplægget, som er dette, *at teologiens rolle er stærkt underspillet, ja nærmest fraværende* både i selve oplægget og i de modeller, som opstilles. Det viser sig ikke alene i selve indledningen til oplægget, men også i model 2 og 3, hvor alene lægfolket og gejstligheden er repræsenteret. Om fagteologiske synspunkter overhovedet vil blive gjort gældende inden for disse modeller, må derfor bero på tilfældigheder i forbindelse med udnævnelsen og valget af medlemmerne. Teologien og dens kompetencer forekommer underligt fraværende eller overflødige selv i så essentielle spørgsmål som de liturgiske og økumeniske.

I sammenhæng hermed viser sig flere andre væsentlige problemstillinger:

Teologisk legitimitet

Ifølge gældende jura har tjenestemandsansatte præster, provster og biskopper et læreansvar, som de skal stå til regnskab for, i yderste konsekvens ved en læredomstol. Noget tilsvarende gælder ikke lægfolket. *Dette rejser spørgsmålet om et kirkeråds teologiske (læremæssige) legitimitet (model 2 og 3). Vil et sådant råd legitimt kunne vedtage liturgiske ændringer, indgå i religionssamtale med fremmede religioner eller deltage i den økumeniske samtale?* Vil et kir-

Vor Frue Kloster Hestemøllestræde 3 A Postboks 109 3000 Helsingør Telefon 49 21 35 00 Telefax 49 21 35 16 e-mail kmhel@km.dk

keråd kunne pålægge et sogn udgiftskrævende aktiviteter, som ifølge pågældende sogns opfattelse strider mod klare teologiske forpligtelser?

Præsters frihed

a. Ifølge menighedsrådslovens § 37 (hvilket understreges i oplægget) er præsten uafhængig af menighedsrådet i sin embedsførelse. *Vil den samme uafhængighed også gælde i forhold til et nationalt kirkeråd?* Vil et kirkeråd få *instruktionsbeføjelser* i forhold til præster og sogne fx til at pålægge sognene pædagogiske initiativer, liturgiske ændringer eller medvirke til at finansiere religionssamtaler med andre religioner? Hvis præstens uafhængighed fortsat gælder også i forhold til et kirkeråd (model 2 og 3), så forekommer kirkerådets indflydelse på forhånd stærkt begrænset og ude af trit med oplæggets intentioner. Hvis omvendt præsten ikke er uafhængig i sin embedsførelse af et kirkeråd, så vil indførelsen af et sådant betyde en væsentlig indskrænkning af præsternes frihed. Der savnes en afklaring heraf.

b. Præsters frihed og lægfolkets myndighed udspiller sig ifølge en traditionel luthersk embedsteologisk forståelse inden for nogle *lokale og konkrete rammer*. Vil indførelsen af et kirkeråd fortsat respektere disse rammer? Det er endvidere inden for disse lokale og konkrete rammer, at respekten for diverse kirkelige mindretal traditionelt kommer til udtryk. Vil denne respekt for mindretallene fortsat kunne gøres gældende med indførelsen af et kirkeråd, eller vil der her blive tale om et flertalsstyre, som i praksis tilsidesætter mindretallenes synspunkter?

Forholdet mellem minister, kirkeråd og menighedsråd

a. Ifølge model 1 forudsætter en lovregulering en forpligtelse til forhandling mellem minister, 'bispekollegium' (udtrykket må siges at være en nydannelse med uklar juridisk status) og inddragelse af 'brede folkekirkelige og faglige kredse'. 'Faglige kredse' må betyde *fagteologiske kredse*. Ifølge model 2 og 3 skal ministeren blot høre folkekirkerådet for at gennemføre en lovgivning. Hermed tilsidesættes såvel den teologiske faglighed som hensynet til de brede folkekirkelige kredse, der ikke nødvendigvis ser deres anliggender repræsenteret i et nationalt råd. Dette betragter jeg som en *væsentlig indskrænkning af de demokratiske vilkår set i sammenligning med hidtil gældende tradition.* Model 2 og 3 betyder i det perspektiv ikke en forøgelse af det folkekirkelige demokrati, men tværtimod en magtkoncentration hos minister og en i realiteten snæver kreds af rådsmedlemmer. En sådan magtkoncentration, som kan gøres gældende gennem simple flertal i kirkerådet, er i mit perspektiv hverken i overensstemmelse med en evangelisk-luthersk kirkeforståelse, som tager sit udgangspunkt i det konkrete menighedsliv i sognene, eller den tradition for mangfoldighed, som indtil nu har været et folkekirkeligt særkende.

b. Sammensætningen af et kirkeråd ud fra model 2 og 3 skævvrider de folkekirkelige økonomiske forhold yderligere og indebærer en drastisk underrepræsentation af befolkningsrige stifter. Helsingør Stift bidrager med ca. 20 % af landskirkeskatten, men vil i et folkekirkeligt råd kun være repræsenteret med en enkelt stemme svarende til repræsentationen fra landets mindste stifter, hvilket er en klar ulighed.

c. Oplægget forholder sig ikke til de reale problemstillinger, som jeg i forbindelse med talrige møder med menighedsråd har erfaret som værende af væsentlig betydning for folkekirkens ledelse, nemlig *den stigende bureaukratisering og administration, som lægges ud til menighedsrådene. Oplægget gør sig ingen tanker angående dette problem,* som efterhånden må si-

ges at være belastende for hele det folkekirkelige demokrati. Tværtimod må det befrygtes, at indførelse af et kirkeråd efter model 2 og 3 snarere vil forøge antallet af henvendelser, administrative krav og bureaukratiske tiltag.

d. Flertallet af folkekirkens medlemmer deltager for øjeblikket ikke i den interne demokratiske proces i forbindelse med valg til menighedsråd. Det er beklageligt, men *oplægget rummer ingen forslag til en løsning af dette problem vedrørende et demokratisk underskud.* Det er ren ønsketænkning at forestille sig, at de fremsatte modeller skulle være en løsning på dette problem. Tværtimod vil en gennemførelse af forslaget om et nationalt kirkeråd betyde, at det mindretal, som i forvejen vælger og lader sig vælge til menighedsråd, ydermere kommer til – indirekte – at sammensætte det nationale kirkeråd. Hermed *forøges afstanden yderligere mellem flertallet af folkekirkens medlemmer og det kirkeråd, som skal træffe beslutninger*. Et stort flertal af folkekirkens medlemmer vil ikke føle sig repræsenteret af et sådant råd, som blot vil tjene til at udstille en diskrepans mellem det aktive mindretal og et stort fremmedgjort flertal.

Konklusion

På baggrund af ovenstående finder jeg, at et råd sammensat efter model 2 og 3 hverken har den nødvendige *teologiske legitimitet* eller den *demokratiske legitimitet*, som et nationalt kirkeråd måtte forventes at besidde. Folkekirkens ledelse økonomisk, juridisk og teologisk mener jeg derfor bør organiseres på anden vis end gennem et nationalt kirkeråd. Det er så sjældent, at der skal indføres ny liturgi eller salmebog, at dette i sig selv ikke kan begrunde andet end nedsættelsen af *ad hoc* udvalg med fagteologisk kompetence. Med hensyn til folkekirkens økonomi finder jeg hverken, at de nuværende forhold eller model 2 eller 3 er tilfredsstillende. Helsingør Stift, som er folkekirkens største betaler, må betegnes som stærkt underrepræsenteret både under de nuværende forhold og ifølge de fremsatte forslag. Her så jeg hellere en *demokratisering af den folkekirkelige budgetplanlægning*, hvilket ville indebære restriktioner for ministerens beføjelser. En sådan demokratisering kunne også tage højde for de påpegede skævheder i fordelingen mellem stifterne.

Med hensyn til forholdet mellem minister og de øvrige folkekirkelige aktører, herunder biskopperne, så har de sidste to år vist, at der er gode grunde til at begrænse ministerens indflydelse på folkekirkens indre anliggende. Dette kan klares uden et kirkeråd gennem indførelsen af lovgivningsmæssige restriktioner.

Med venlig hilsen

Lise-Lotte Rebel

Kopi til:
Alle biskopper

Biskoppen over Roskilde Stift
Palæet, Stændertorvet 3 A – tlf. 4638 1920
4000 Roskilde, d. *

E-post kmros@km.dk
Telefax 4638 1947

Dokumentnr.:
/*

Til Kirkeministeriet
E-post

Høringssvar vedrørende Betænkning 1544, Folkekirkens styre

Idet jeg henviser til mit høringssvar af 28. oktober 2013 vedrørende debatoplægget fra april 2013 fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken, skal jeg indledningsvis udtrykke min anerkendelse af udvalgets grundige og nuancerede arbejde, glæde mig over den præcisering af kompetenceforholdet omkring indre anliggender mellem bispeembeder/ bispeembederne, som er udmøntet i forslaget om at definere "bispekollegiet" som formel folkekirkelig struktur og tilkendegive, at jeg tilslutter mig udvalgsflertallets indstilling.

Pejlemærker
Jeg finder det værdifuldt, at betænkningen tager udgangspunkt i "Syv pejlemærker"" og finder det afklarende, at man ud over de i debatoplægget nævnte 6 pejlemærker har tilføjet et syvende: "nært forhold mellem staten og folkekirken" som et udtryk for, at der med betænkningen og udvalgsflertallets indstilling ikke tilsigtes nogen ændring af den relation mellem folkekirke og stat som er udtrykt i grundlovens § 4.

Statens tilskud til folkekirken omlægges for størstedelens vedkommende til et ikke-øremærket bloktilskud, der udbetales til fællesfonden.
Det slås i Grundloven fast, at staten understøtter den evangelisk-lutherske kirke som folkekirke. Fra begyndelsen var der som bekendt med grundlovsbestemmelsen ikke tilsigtet en økonomisk støtte fra staten til folkekirken. De økonomiske bidrag fra staten til folkekirken hidrører for størstedelens vedkommende fra de ekspropriationer af kirkelige jordegods, som fandt sted i første halvdel af det 20. århundrede. Jeg tilslutter mig betragtningerne i Roskilde Stiftsråds høringssvar: "at den økonomiske side af denne forpligtelse har været udmøntet som en del af præstelønnen, altså direkte til forkyndelsen, har været en positiv, løbende bekræftelse af folkekirkens særstilling, netop som kirke og ikke blot som kulturbevarende institution."
Ordningen med at staten betaler en bestemt procent af et præcist fastsat antal præstestillinger havde imidlertid i en årrække den negative konsekvens, at folkekirken ikke kunne forøge antallet af præstestillinger. Denne negative konsekvens er via etableringen af muligheden for oprettelse af lokalt finansierede præstestillinger afbødet, men jeg finder det alligevel på sin plads, at man i forbindelse med etableringen af et Folkekirkens Fællesudvalg, der kan administrere den fælles økonom, etablerer en enklere og klarere måde at administrere statens økonomiske tilskud til folkekirken.

Der oprettes et demokratisk baseret folkekirkeligt organ, Folkekirkens Fællesudvalg, som får betydelig
kompetence vedrørende fællesfonden, og del i kompetencen vedrørende indre anliggender.
Jeg hilser et Folkekirkens Fællesudvalg velkomment, idet jeg finder den hidtidige ordning, hvor kirkeministeren i princippet har enekompetence vedrørende den fælles folkekirkelige økonomi utidssvarende. I forbindelse med forslaget om etableringen af et Folkekirkens Fællesudvalg hæfter jeg mig i lighed med Roskilde Stiftsråd ved, at der ikke fjernes kompetence fra sogne, provstier og stifter, men at der alene er tale om en demokratisering af kompetencer, som i dag er placeret hos kirkeministeren. Etableringen af et Folkekirkens Fællesudvalg vil for mig at se understrege, at vi har en folkekirke og ikke en statskirke.

Samtidigt øges kirkens mulighed for at tage fat på den slags opgaver, som løses bedst - eller som kun kan løses – i fællesskab på landsplan.
I drøftelserne omkring debatoplægget og i forbindelse med offentliggørelsen af 1544 har vi igen hørt advarsler imod en "synode", som ville være fristet til på folkekirkens vegne at udtale sig om alt muligt og som ville føre til en politisering af folkekirken. Jeg finder disse bekymringer ubegrundede og støtter min opfattelse på den historiske kendsgerning, at der blev udtrykt tilsvarende bekymringer både da menighedsrådsloven blev vedtaget i 1903 og da stiftsrådene blev etableret i 2008, men i begge tilfælde har det vist sig, at demokratisk valgte folkekirkelige organger forstår at løse de opgaver, der er henlagt til dem, uden at gå ud over sine kompetencegrænser.

Fællesudvalgets sammensætning
Jeg finder, at forslaget sikrer en fornuftig balance mellem læge og gejstlige medlemmer, og jeg bifalder, at de læge medlemmer vælges på to forskellige måder, dels som stiftsrepræsentanter, dels med en mulighed for at kirkelige retninger eller andre grupperinger, som kunne blive underrepræsenteret blandt de førstnævnte, får en mulighed for repræsentation på landsplan.

Bispekollegiet lovfæstes.
Jeg tilslutter mig forslaget om en lovfæstelse af den allerede etablerede sædvane, at biskopperne som kollegium medvirker i forbindelse med ændringer af gudstjenesteordninger, ritualer, salmebøger, bibeloversættelser m.m. (indre kirkelige anliggender).

De indre anliggender skal stadig være reguleret ved kongelig resolution eller anordning.
Udvalgsflertallet indstiller, at ændringer i de indre anliggender forsat skal ske ved kongelig resolution eller
ved kongelig anordning, efter indstilling fra ministeren, som ikke vil være bundet af beslutninger, truffet i enighed mellem bispekollegiet og fællesudvalget.
Jeg finder det egentlig uhensigtsmæssigt, at en minister i princippet kan sidde et forslag vedrørende indre anliggender, som bispekollegium og fællesudvalg er enige om, overhørigt. Jeg finder det imidlertid så usandsynligt, at en minister skulle finde på noget sådant eller skulle kunne fortsætte som minister, hvis vedkommende på den måde agerede på tværs af folkekirkens ønsker, at jeg tilslutter mig forslaget, som det er fremlagt, da den foreslåede konstruktion ser ud til at være nødvendig for at fastholde majestætens medvirken ved regulering af de indre anliggender.

Et årligt kirkemøde.
Jeg tilslutter mig det i debatoplægget nævnte og af Rokilde Stiftsråd fastholdte forslag om, at der afholdes et stort årligt kirkemøde, hvor nogle af de for folkekirken vigtige fælles anliggender kan blive drøftet. Kirkemødet skal dog ikke have nogen egentlig beslutningskompetence.

Roskilde d. 31. maj 2014

Med venlig hilsen

Peter Fischer-Møller

Kopi til:
Øvrige biskopper
Formanden for Stiftsrådet i Roskilde Henrik Stubkjær

Lolland-Falsters Stift
Ex contemplatione innovatio

Til Kirkeministeriet

E-post

Bispeembedet

28. maj 2014
Dok.nr.: 65667/14
SSK/HS/msc

Høringssvar til betænkning 1544 om Folkekirkens styre

Kirkeministeriet udsendte i april 2014 Betænkning fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken og har bedt om høringssvar.

Pejlemærker
Jeg henviser i den forbindelse til mine bemærkninger af 31. oktober 2013, hvor jeg overfor debatoplægget udtrykker anerkendelse af de beskrevne pejlemærker for Folkekirken - herunder særligt nr. 2, som understreger folkekirkens tilstedeværelse overalt. Jeg hilser med tilfredshed, at der siden er tilføjet et 7. pejlemærke, som understreger det nære forhold mellem staten og folkekirken.

Derudover har jeg flg. bemærkninger til betænkningen:

Folkekirkeligt fællesudvalg vedr. økonomi
For så vidt angår spørgsmålet om et folkekirkeligt fællesudvalg til varetagelse af fælles økonomi og fælles anliggender støtter jeg flertallets anbefaling, som fremgår på sd. 41 ff. Man kan naturligvis sætte spørgsmålstegn ved, om de frie folkekirkelige organisationer overhovedet skal være repræsenteret, al den stund at de ikke bidrager til økonomien. Det kan også være vanskeligt at se, hvordan disse organisationer overhovedet skal kunne vælge deres repræsentanter. Ikke desto mindre ser jeg det som en vigtig anerkendelse af deres arbejde, at de medtages.

Indre kirkelige anliggender
Vedr. de indre kirkelige anliggender (liturgi, ritualer, salmebog m.m.), finder jeg det fortsat hverken ønskeligt eller hensigtsmæssigt, at disse indgår som en del af fællesudvalgets kompetenceområde. I stedet støtter jeg mindretallets forslag 10.5. (sd. 360), hvor jeg særligt hæfter mig ved §2 stk 2, hvor det hedder, at ministeren kun kan fremme en sag om ændret eller ny regulering af folkekirkens indre anliggender, såfremt den er tiltrådt af 8 ud af 10 biskopper. Dette svarer til den model, som jeg i mine bemærkninger af 31. oktober 2013 foreslår som en mulighed. Det vil netop efter min mening være en tilstrækkelig sikring og ordentlig varetagelse af beslutninger vedr. indre kirkelige anliggender.

Bispekollegiets lovfæstelse
I den forbindelse finder jeg det også udmærket, at bispekollegiet lovfæstes.

Lolland-Falsters Stift • Stiftskontoret • Østre Allé 2 • 4800 Nykøbing F.
Telefon: 54 85 02 11 • Fax: 54 82 02 11 • E-post: lfstift@km.dk
EAN nr. 5798000818699 • CVR nr. 60013713
www.lfstift.dk

Bloktilskud
Vedr. spørgsmålet om bloktilskud anbefaler jeg, at statens støtte til folkekirken videreføres uændret som et tilskud, og jeg går andre ord ind for mindretallets anbefaling sd. 40.

Folkekirkemøde/-stævne
Endelig tilslutter jeg mig forslaget om afholdelse af et årligt folkekirkemøde/folkekirkestævne som beskrevet sd. 146.

Med venlig hilsen

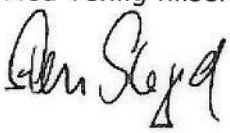

Steen Skovsgaard
biskop

Kopi:
Alle biskopper

Fyens Stifts Bispeembede

31-05-2014
Løbenr. 64856/14

Kirkeministeriet
Frederiksholmskanal 21

(Sendt pr. email til km@km.dk)

Høringssvar vedr. Betænkning 1544

Indledningsvis skal jeg bemærke, at de ændringer der er fremkommet i betænkningen i forhold til den foreløbige rapport er så betydelige, at jeg anser det for betænkeligt, at høringen ikke er længere end de ca. 2 måneder, der er givet. Den korte høringsfrist betyder blandt andet, at det kan være vanskeligt for menighedsråd at behandle og udtale sig om den digre betænkning på et menighedsrådsmøde.
Det anser jeg for betænkeligt i forhold til den sædvanlige demokratiske proces i Folkekirken.

Vedr. det af flertallet foreslåede Fællesudvalg – kan jeg ikke støtte flertallets indstilling.
Det samme gælder forslaget om at biskopperne lovfæstes som et bispekollegium og forslaget om at statens tilskud til folkekirken skal omlægges til et bloktilskud.

Derimod vil jeg foreslå at der nedsættes et økonomiudvalg med kompetence vedr. folkekirkens fælles økonomi.
Hvad angår folkekirkens 'indre anliggender' mener jeg, at den nuværende praksis med fordel kan lovfæstes, så det sikres at der sker en inddragelse af brede kredse af folkekirken gennem en åben og offentlig debat, høringer, ad hoc udvalg, ekspertudvalg mv.

Det vil jeg uddybe i det følgende, ligesom jeg vil kommentere nogle af de emneområder, der i øvrigt behandles i betænkningen.

a) økonomi
Jeg mener som nævnt, at det vil være fornuftigt at nedsætte et økonomiudvalg, som skal have kompetence vedr. folkekirkens fælles økonomi (fællesfonden).
Det kunne gøre beslutningsprocessen mere åben og gennemskuelig og demokratisk. I forlængelse af mit høringssvar af 25. 10. 2013 kan et økonomiudvalg efter min opfattelse nedsættes med udgangspunkt i det allerede eksisterende budgetsamråd for fællesfonden, dvs. med en repræsentant fra hvert stiftsråd. Økonomiudvalget tiltrædes dertil af 2 biskopper samt en repræsentant for henholdsvis provster og præster samt en observatør udpeget i fællesskab af kirkefunktionærernes faglige organisationer.
Jeg mener ikke at de frie folkekirkelige organisationer skal have sæde i et økonomiudvalg.
Det væsentlige bidrag til folkekirkens liv og vækst som sker gennem de frie folkekirkelige organisationer mener jeg bør komme i spil f.eks. ved jævnligt tilbagevendende folkekirkestævner.
Økonomiudvalgets kompetence skal afgrænses af retningslinier, sat af Kirkeministeren, som bl.a. skal omfatte antal af præstestillinger med et minimum på de nuværende 1892,8 årsværk samt rammer for landskirkeskattens og fællesfondens størrelse og udvikling.

Biskop Tine Lindhardt
Fyens Stift · Klingenberg 2 · 5000 Odense C
Tlf: 66 12 30 24 · e-mail: tili@km.dk
www.fyensstift.dk

Det kan også overvejes at få overordnede rammer for hvilke områder Fællesfonden kan anvendes til.
Da et økonomiudvalg får skatteudskrivningsret (landskirkeskatten), som kan få indflydelse på den lokale kirkeskat, bør der sikres et remtræk til de lokale kirker for at fastholde den lokale forankring. Det kan som nævnt ske ved at det er hvert stiftsråd der udpeger én repræsentant til økonomiudvalget. Desuden bør et økonomiudvalg forpligtes til at høre stiftsrådene i forbindelse med budgetudvidelse ligesom der bør være afrapporteringspligt til stiftsrådene – som med repræsentanter fra hvert provsti samt fra præster og provster i stiftet har kontakt til de lokale kirker.

b) indre anliggender
Allerede nu kan man af debatten se at der er et problem med at skelne mellem indre anliggender og fælles anliggender. Netop den manglende mulighed for at skelne gør mig betænkelig ved at et økonomiudvalg (eller et fællesudvalg) også skulle beskæftige sig med indre anliggender. Jeg mener følgelig at man bør skille tingene ad. Ikke ved at oprette et kirkeråd (!), men derimod gennem en stadfæstelse af nugældende praksis.
Det vil sige at: Regulering af indre anliggende bør lovfæstes på en måde, så det sikres at der sker en bredest mulig inddragelse af folk og kirke gennem en åben og offentlig debat, høringer, ad hoc udvalg, ekspertudvalg mv., så reguleringer/ændringer af indre forhold ikke lukker sig i et enkelt forum/udvalg. Der er en stor styrke i folkekirkens rummelighed og velordnede anarki med plads til forskellighed, som det er væsentligt at fastholde, så folkekirken bevarer sin bredde.
I forbindelse med indre anliggender bør biskoppernes læreansvar desuden fastholdes, som følge af deres tilsynsembede, udmøntet f.eks. så ændringer af indre anliggender forudsætter at hovedparten af biskopperne tilslutter sig.

c) Valgmetoden
Som allerede tilkendegivet er jeg imod den valgmetode der er foreslået til det, af flertallet foreslåede, fællesudvalg, - som jeg mener, bør erstattes af et økonomiudvalg. Min modstand skyldes dels at de læge udvalgsmedlemmer gennem den foreslåede valgmetode ikke er forankret noget sted i stiftet bortset fra en bopæl, hvilket betyder at man ikke i sin valgperiode har et organ at melde tilbage til. Der kommer med andre ord til at mangle en sammenhæng i strukturen. Dels at den foreslåede valgmetode giver et meget omkostningstungt valg, vel svarende til et bispevalg.

d) Bispekollegiet
Jeg kan ikke støtte forslaget om at biskopperne skal lovfæstes som et egentligt bispekollegium med forretningsorden, formandskab mv. En biskop er valgt i sit eget stift og med den teologiske profil som præger stiftet. Det betyder også at der i forhold til de andre biskopper kan være behov for at den enkelte biskop i konkrete sager indtager et andet standpunkt end flertallet. Dette særpræg begrænses, hvis der etableres et bispekollegie, der kan stemme sig igennem med kvalificeret flertal. Det betyder ikke at biskopperne ikke i fællesskab kan blive enige om konkrete sager eller at ændring af indre anliggender ikke vil forudsætte at hovedparten af biskopperne tilslutter sig, men dét nødvendiggør ikke at der skal etableres et egentligt bispekollegie

e) Bloktilskud
Jeg konstaterer at bloktilskuddet ikke blev realitetsbehandlet i den første beretning fra udvalget, men at det er kommet til mellem første og andenbehandlingen, i øvrigt uden nogen særlig begrundelse.

Biskop Tine Lindhardt
Fyens Stift · Klingenberg 2 · 5000 Odense C
Tlf: 66 12 30 24 · e-mail: tili@km.dk
www.fyensstift.dk

I den forbindelse skal det nævnes at spørgsmålet senest har været behandlet i 2009, hvor der var en massiv modstand mod forslaget. Jeg undrer mig over, at forslaget nu igen er medtaget i betænkning 1544.
Efter min opfattelse er der ikke ændret væsentligt på forholdene siden 2009, hvorfor det ej heller denne gang vil være hensigtsmæssigt at gennemføre et bloktilskud. Jeg mener derimod at statens støtte til folkekirken bør videreføres uændret som et tilskud primært øremærket til løn og pension til præster og provster. Den ordning tydeliggør det nære forhold mellem stat og kirke som jeg anser for væsentligt at fastholde. Jeg kan her tilslutte mig et mindretals anbefaling, se Betænkningen s. 40, pkt. 2.5.5.2. Man kunne endvidere forestille sig med et bloktilskud, at præstestillinger til de enkelte stifter kom i spil, og hermed at et fællesudvalg (eller økonomiudvalg) ville komme til at beskæftige sig med kirkelige strukturændringer i de enkelte stifter. Det vil jeg ikke anse for hensigtsmæssigt.

f) Driften af den fælles økonomi
Det virker bagvendt, at man i Betænkningen taler om at styrke det demokratiske element så staten bestemmer mindre og folkekirken selv bestemmer mere – og så samtidigt fastholder Kirkeministeriet som sekretariat for så vidt angår sekretariatsbistand til et (fælles)økonomi udvalg. Efter min opfattelse varetages sekretariatsbistanden glimrende af folkekirken selv. Etableringen af de folkekirkelige centre i stifterne og specielt styrkelsen på det økonomiske område i det administrative fællesskab betyder, at denne opgave kan løses af folkekirken selv til formentligt en mindre udgift end anslået i Betænkningen.
Det foreslås derfor, at sekretariatsfunktion til et økonomiudvalg placeres i stiftsregi, således at tendens til centralisme undgås, og den eksisterende afbalancering af magten i Folkekirken bevares.

g) Sammenhængende struktur
Jeg vil gerne tilføje at jeg finder ideen fra Grundtvigsk Forum om et folkekirkestævne interessant. Det kunne også gennemføres med udgangspunkt i stiftsrådene og stifterne.

Jeg savner i øvrigt en nærmere sammenhæng (sammenhængende struktur) mellem stiftsrådene og flertallets forslag om et fællesudvalg, hvilket er én af flere årsager til at jeg i stedet peger på et økonomiudvalg, hvis læge medlemmer er repræsentanter fra hvert stiftsråd.

Endeligt finder jeg det afgørende væsentligt at fastholde folkekirkens lokale forankring og decentrale struktur, - hvilket naturligvis ikke vil hindre det også givende samarbejde på mange niveauer.
Den lokale forankring er med til at fastholde det engagement som er så helt afgørende for folkekirken - med iderigdom, initiativer, ansvar, liv og vækst ud fra de lokale forhold, så udfordringerne imødegås og mulighederne gribes.

Med venlig hilsen

Tine Lindhardt

Biskop Tine Lindhardt
Fyens Stift · Klingenberg 2 · 5000 Odense C
Tlf: 66 12 30 24 · e-mail: tili@km.dk
www.fyensstift.dk

Dok.nr. 64437/14
Dato: 28. maj 2014
HTB/JLL/KBHO

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

e-post

Høringssvar til Betænkning 1544 om Folkekirkens styre.

Jeg kan tilslutte mig, at der oprettes et Folkekirkens Fællesudvalg som tillægges kompetence til at fastlægge fællesfondens budget og landskirkeskattens størrelse efter overordnende retningslinjer som er fastlagt af Kirkeministeren.

Ligeledes kan jeg tilslutte mig, at sammensætningen af udvalget bliver som det er foreslået i betænkningen på side 41 og 42. Det foreslås herved, at der tillige optages bestemmelse om valg af suppleanter til de respektive valgte i Folkekirkens Fællesudvalg.

I betænkningen foreslår et flertal (side 191f) at statens tilskud til folkekirken omlægges til et bloktilskud. Dette forslag kan jeg ikke tilslutte mig, da et bloktilskud let kan gå hen og blive en sårbar størrelse i det økonomiske og politiske spil. Jeg vil ligeledes pointere, at spørgsmålet var til drøftelse i 2010, hvor der var en massiv modstand mod tanken, og jeg kan i den nuværende situation ikke se, at forudsætningerne har ændret sig.

Med hensyn til folkekirkens indre anliggender kan jeg tilslutte mig, at bispekollegiet lovfæstes, da det kan give større transparens i beslutninger taget på bispemøder. Ligeledes tilslutter jeg mig, at beslutninger om indre anliggender skal vedtages i enighed mellem bispekollegiet og Folkekirkens Fællesudvalg, jfr. flertallets anbefaling.

Venlig hilsen

Henning Toft Bro
Biskop

Thulebakken 1 · 9000 Aalborg – Tlf.: 98 18 80 88 · Fax: 98 18 80 68

www.aalborg.stift.dk – E-post: kmaal@km.dk

63598/14

BISKOPPEN
OVER
VIBORG
STIFT

VIBORG STIFTSRÅD

Løbenr. 63452/14
KN/mni

Til Kirkeministeren

Fælles høringssvar fra Viborg Stiftsråd og biskoppen over Viborg Stift på Betænkning 1544 "Folkekirkens styre"

Vi finder, at de anbefalinger, som et flertal i "Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken" fremlægger i Betænkning 1544, udgør en moderat og tiltrængt reform af folkekirkens styre på nationalt plan inden for de to områder, som udvalget blev bedt om at forholde sig til: indre anliggender og fælles økonomi / fælles anliggender.

Vi kan tilslutte os udvalgsflertallets forslag om oprettelsen af et Folkekirkens Fællesudvalg på 28 medlemmer, sammensat og valgt som foreslået på s. 41 – 42 i betænkningen.

Vi kan for så vidt angår fælles økonomi og fælles anliggender tilslutte os forslaget om, at udvalget får kompetence til at fastlægge fællesfondens budget og landskirkeskattens størrelse på baggrund af retningslinjer udarbejdet af kirkeministeren.

Vi kan også tilslutte os forslaget om, at statens tilskud til folkekirken omlægges til et bloktilskud for så vidt angår den del af det nuværende statstilskud, som kan anses for at være tilknyttet folkekirkelige forpligtelser.

Vedrørende folkekirkens indre anliggender kan vi tilslutte os, at bispekollegiet lovfæstes, og at der skal være enighed imellem bispekollegiet og Folkekirkens Fællesudvalg vedrørende beslutninger, der vedrører folkekirkens indre anliggender: gudstjenesteordning, ritualer, salmebog, bibeloversættelse m.v.

Vi opfordrer til, at folkekirkens teologisk retningsbestemte mindretal inddrages i udvalgsarbejder vedrørende indre anliggender, ligesom vi finder det væsentligt, at repræsentanter for de folkekirkelige valgmenigheder deltager i beslutningsprocessen vedrørende indre anliggender.

Biskop Karsten Nissen
Viborg Stift · Bispegården · Domkirkestræde 1 · 8800 Viborg
Telefon 86 62 09 11 / 86 62 05 82 · e-mail: KMVIB@KM.DK
www.viborgstift.dk

Vi finder det væsentligt for sammenhængskraften i folkekirken, at regenten fortsat regulerer folkekirkens indre anliggender igennem Kgl. Anordninger og Resolutioner, og at det derfor er nødvendigt, at kirkeministeren fortsat har den retlige kompetence inden for området.

Vi har tillid til, at kirkeministeren vil lægge vægt på indstillingerne fra Folkekirkens Fællesudvalg inden for indre anliggender.

Viborg, den 22. maj 2014

Karl Georg Pedersen
Formand for Viborg Stiftsråd

Karsten Nissen
Biskop over Viborg Stift

Kopi til alle biskopper

61252/1

Biskoppen over Århus Stift
Dalgas Avenue 46, 8000 Aarhus C, tlf.: 86 14 51 00
e-mail: kmaar@km.dk, www.aarhus.stift.dk

Kirkeministeriet

(km@km.dk)

Den 15. maj 2014
Dokument nr.: 59597/14
Sagsbeh.: JMM/adj

Høringssvar

Jeg har modtaget betænkning 1544 fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken og folkekirkens styre.

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig det høringssvar, der er afgivet af Stiftsrådet i Århus Stift den 8. maj 2014, og jeg har ikke yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Kjeld Holm

Kopi sendt til: Alle biskopper

RIBE STIFT
KORSBRODREGADE 7 – 6760 RIBE
TLF. 75 42 18 00

Til Kirkeministeriet
Sendt som e-mail: km@km.dk

Sag.nr.: 13/7174
Løbenr.: 61587/14
Sagsbeh.: EDC

Ribe, den 28-05-2014

Betænkning 1544, Folkekirkens styre
Høringssvar fra biskoppen over Ribe Stift

Skelnen mellem indre og ydre anliggende
I betænkning 1544, Folkekirkens styre argumenteres for en skelnen mellem indre og ydre anliggender, hvorfor opgaverne også i betænkningen kategoriseres herefter. Denne skelnen finder jeg særdeles meningsfuld og den er en forudsætning i nedenstående høringssvar.

De ydre anliggender
Jeg kan tilslutte mig, at der oprettes et Folkekirkeligt Fællesudvalg, som indenfor de af ministerens fastsatte retningslinjer får ansvaret for Folkekirkens samlede økonomi. De vægtige områder er især fastlæggelse af budgettet for Fællesfonden og i forlængelse heraf godkendelse af fællesfondens regnskab samt fastsættelse af landskirkeskattens størrelse og udligningsordningen.

Men et Fællesudvalg på 26 medlemmer er og bliver kun et skyggeudvalg og en alt for uhåndterlig størrelse. Derfor mener jeg, at et udvalg bestående af en læg repræsentant fra hvert af de 10 stiftsråd samt en præst, en provst og en biskop valgt ud af de enkelte kollegiale foreninger, i højere grad vil kunne repræsentere folkekirken og dens økonomiske opbygning. Jeg ser således ingen grund til at kirkelige organisationer, som ikke bidrager til økonomien, skal deltage i beslutningerne om fordelingen af ressourcer.

De indre anliggender
I forhold til de indre anliggender, vil jeg anføre, at jeg ikke ser vægtige grunde til at der indføres et nyt organ. Baggrunden er, at ændringer i forhold til de indre anliggender er forholdsvis sjældne og at der her allerede er tradition for at samspillet mellem læge og gejstlige sikres gennem grundig kommisionsarbejde, debatter og høringer.

Jeg mener imidlertid, at der bør dog lovfæstes retningslinjer for, hvordan ministeren skal inddrage Folkekirken i hele sin bredde ved ændringer i de indre anliggender. Samt en lovfæstelse af, at der ved ændringer kræves en accept fra mindst 8 ud af landets 10 biskopper.

Oprettelse af et bispekollegium
Der lægges i betænkningen op til, at der oprettes et lovfæstet bispekollegium med forretningsorden som fastsætter formandskab, retningslinjer for hvordan beslutninger træffes samt for, hvilke beslutninger, der kræver henholdsvis simpelt og kvalificeret flertal.

Jeg ser ingen grund til etablering af et særligt bispekollegium. Det ville være et brud med den protestantiske forståelse af det almindelige præstedømme og bispeembedet som et præste- og prædikenembede, blot tillagt særlige funktioner.

Statslig finansiering
Endelig vil jeg anføre, at tiden nok er inde til en ændring fra delfinansiering af præstestillinger til decideret bloktilskud. Baggrunden er dels, at gennemsigtigheden i forholdet mellem kirke og stat øges idet bloktilskuddet dermed direkte vil være med til at understøtte Folkekirkens store arbejde for at bevare den fælles kulturarv i form af kirkevedligeholdelse og -restaureringer. Og dels, at det vil understøtte muligheden for at Folkekirkens Fællesudvalg selv - inden for de af ministeren fastsætte retningslinjer - selv kan prioritere folkekirkens økonomi. På den måde understøttes både folkekirkens legitimitet og autonomi.

Jeg støtter samtidig flertallets opfattelse af, at statens bevillinger til folkekirken som vedrører kirkeministeriets departement, Dansk Kirke i Sydslesvig m.m. fastholdes som en bevilling på finansloven, mens Folkekirkens Fællesudvalg får kompetencen til at fastlægge fællesfondens budget, landskirkeskattens størrelse m.m.

Haderslev
Stift

Kirkeministeriet

Den 31-05-2014/ LCK
Sagsnr. 14/2743
Løbenr. 63937/14

Folkekirkens styre – Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken (bet. nr. 1544) – høringssvar fra stiftsrådet i Haderslev Stift og biskoppen over Haderslev Stift.

Stiftsrådet i Haderslev Stift og biskoppen over Haderslev Stift har på møde den 27. maj gennemgået og drøftet den udsendte betænkning 1544 om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken, og skal i fællesskab bemærke følgende:

Vi finder, at såvel forslagene fra udvalgets flertal som Britta Schall Holberg og Charlotte Dyremoses mindretalsforslag er skridt i den rigtige retning, set i forhold til vores ønske om en mere selvstændiggørelse af folkekirken set i forhold til Kirkeministeren og folketinget.

I forhold til *de indre anliggender* kan vi tiltræde betænkningens indholdsmæssige afgrænsning af disse. Vi finder det positivt, at Britta Schall Holberg og Charlotte Dyremose foreslår at begrænse kirkeministerens initiativret ved at opstille en regel om, at ministeren ikke kan gennemføre forslag om regulering af indre anliggender, uden at 8/10 af biskopperne bakker det op. Umiddelbart synes vi dog, at spørgsmålet om indre anliggender bør drøftes i en bredere kreds end i biskoppernes alene, hvorfor vi kan tiltræde flertallets forslag om, at indre anliggender drøftes i såvel et fællesudvalg som et bispekollegium. Vi kan videre tiltræde, at forslag til regulering af indre anliggender kræver opbakning fra såvel det fælles udvalg som et kvalificeret flertal blandt biskopperne. Vi skal dog tillige foreslå, at der indføres en regel som skitseret af Britta Schall Holberg og Charlotte Dyremose, hvorefter ministeren ikke kan gennemføre regulering af indre anliggender uden opbakning fra såvel fællesudvalget som et kvalificeret flertal blandt biskopperne.

Vi kan tiltræde den skitserede formalisering af bispekollegiet.

I forhold til sager om *økonomi og fælles anliggender* kan vi tiltræde, at bestemmelse herom overlades til et folkekirkeligt organ. Vi må medgive, at Britta Schall Holbergs skitse til et økonomiudvalg er meget enkelt. Dette er for så vidt tiltalende. Umiddelbart synes vi dog, at det er en styrke, at beslutninger om de fælles anliggender og økonomi drøftes og besluttes i et større forum, hvorfor vi kan bakke op om flertallets forslag om etablering af et bredere sammensat fællesudvalg.

Ribe Landevej 35-37
6100 Haderslev
Telefon 74 52 20 25
Telefax 74 53 36 06
E-mail: kmhad@km.dk
Internet hjemmeside: www.haderslev.stift.dk

I forhold til sammensætning af fællesudvalget kan vi tiltræde flertallets forslag hertil, idet vi dog ønsker en sidestilling af valgmenigheder og valgmenighedspræster med de almindelige sognemenigheder og sognepræster. Vi skal derfor foreslå, at valgmenighedsmedlemmer er valgbare som læge medlemmer til fællesudvalget, og at et antal repræsentanter fra valgmenighedens bestyrelse har stemmeret ved valget af de læge repræsentanter til fællesudvalget. Endvidere foreslås det, at valgmenighedspræster er såvel valgbare som stemmeberettigede ved valg af præsterepræsentanter til fællesudvalget.

I forhold til spørgsmålet om *bloktilskud* kan vi godt dele mindretallets bekymring for, om dette vil åbne op for en glidende reduktion af bloktilskuddets størrelse. Omvendt er det vores opfattelse, at dette også vil kunne ske ved den nuværende tilskudsmodel. Rent styringsmæssigt vil det dog være en fordel, at statens tilskud ikke er knyttet op på et givent antal præstestillinger, men gives som et rent bloktilskud. Vi kan derfor tiltræde flertallets forslag om en omlægning af en del af statens tilskud til folkekirken som et bloktilskud, ligesom vi kan tiltræde flertallets forslag om, at en del tilskud fortsat gives til bestemte formål. Når vi anbefaler flertallets forlag på dette område, er det også ud fra en overbevisning om, at værdien af de opgaver som folkekirken varetager for staten med blandt andet civilregistrering, begravelsesvæsen og bevarelse af kulturhistoriske bygninger, langt overstiger det tilskud, som staten nu yder til folkekirken og som forventeligt vil danne grundlag for beregningen af et samlet bloktilskud. Vi er derfor overbeviste om, at et bloktilskud ikke vil blive beskåret i de kommende år, snarere tværtimod.

Endelig skal vi anføre, at statens tilskud til folkekirken på pt. 750 millioner er et meget lille tilskud, som er langt mindre end det "tilskud", som de øvrige trossamfund får i Danmark via disse medlemmers muligheder for at trække medlemsbidrag til deres trossamfund fra i skat.

Vi håber meget, at flertallets forslag til en mere moderne styringsstruktur følges politisk op af den nødvendige lovgivning. Gerne med de forslag til forbedringer, som vi har anført ovenfor.

Sognepræst Hans Havelund og provst Leif Arffmann har afgivet to mindretalsudtalelser som vedlægges dette høringsvar i kopi.

Med venlig hilsen

Stiftsrådet i Haderslev Stift biskoppen over Haderslev Stift

28. maj 2014

Haderslev Stift

Mindretalsudtalelse vedr. høringssvar fra Haderslev stiftsråd om folkekirkens styre

1. **Fælles økonomi og fælles anliggender**

Det er min opfattelse, at stiftsrådene, således som de har virket, siden de er blevet lovfæstede, har virket som et værdifuldt bindeled mellem provstiudvalg og menighedsråd på den ene side og Kirkeministerium på den anden side. Det er derfor hensigtsmæssigt, at stiftet fortsat er en vigtigt faktor i det videre arbejde med demokratisering af folkekirken. Det er efter min opfattelse værdifuldt, at det fælles økonomiske arbejde sker ved en valghandling med stiftet som udgangspunkt. Dette vil ske, dersom der sker en lovfæstelse af budgetfølgegruppen og en ændring af dens sammensætning. Budgetfølgegruppen har efter min opfattelse virket som en værdifuld dialogpartner for minister og ministerium. Dette kan videreudvikles således:

Budgetfølgegruppen foreslås sammensat på følgende måde, jævnfør side 45ff i betænkningen og udkast til lovforslag 10.2:

1) 10 læge medlemmer, hvoraf der vælges 1 i hvert stift. Valgbare i et stift er alle, der er valgbare til menighedsråd. Valgret i stiftet har læge medlemmer af menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd.

2) En præst, der vælges af og blandt præster ansat i folkekirken, bortset fra provster og biskopper.

3) En provst, der vælges af og blandt provster ansat i folkekirken.

4) En biskop, der vælges af biskopperne.

5) En observatør udpeget i fællesskab af kirkefunktionærernes faglige organisationer.

2. **Indre anliggender**

De indre anliggender, således som de er beskrevet i betænkningen vurderes i folkekirken løbende blandt præster og menighedsråd. Denne løbende proces fører til, at der med nogle årtiers mellemrum skabes mulighed for at ændre på de indre anliggender. Dette er i den folkekirkelige tradition beskrevet i bilag 5 til betænkningen. Denne proces er efter min opfattelse værdifuld for folkekirken.

Det findes derfor vigtigt, at der ikke oprettes centrale organer til varetagelse af de indre anliggender, men derimod nødvendigt at lovfæste retningslinjerne for, hvordan ministeren skal inddrage folkekirken i hele sin bredde i eventuelle ændringer i kirkens indre anliggender. Det forekommer vigtigt, at biskopperne spiller en central rolle i reguleringen af folkekirkens indre anliggender, idet disse gennem et demokratisk valg, af menighedsråd og præster, efter min opfattelse er valgt til denne opgave. Det vil derfor være hensigtsmæssigt, at ministeren ikke kan foretage regulering i kirkens indre anliggender uden opbakning fra

8/10 af biskopperne. Det forekommer ligeledes rimeligt, at ændringer Indenfor dette område bør sendes i høring i brede folkelige og folkekirkelige kredse.

I forlængelse af de indledende historiske overvejelser findes det væsentligt, at valgmenighederne har indflydelse på samme niveau som resten af folkekirken. Der henvises til udkast til lovforslag fra et mindretal, beskrevet i betænkningen 10.5.

Venlig hilsen

Leif Arffmann

Steffen Bagger

Fra: Hans Havelund
Sendt: 27. maj 2014 22:35
Til: Lars Christian Kjærgaard
Emne: Høringssvar til Betænkning 1544

Kære Lars Christian Kjærgaard
Jeg ønsker af indgive følgende mindretalsudtalelse:

Jeg kan tilslutte mig Haderslev Stiftsråds høringssvar til Betænkning 1544 vedrørende punkterne om folkekirkens *indre anliggender*, lovfæstelse af bispekollegiets møder og til etablering og sammensætning af et fælles kirkeudvalg. Derimod ønsker jeg at tage et forbehold i spørgsmålet om omlægning af statens tilskud til folkekirken til et *bloktilskud*. Spørgsmålet indgik ikke i styringsstrukturudvalgets debatoplæg fra april 2013 og jeg kan frygte, at en omlægning til bloktilskud på længere sigt kan resultere i en minimering af statens tilskud, hvilket vil kunne skabe usikkerhed for den præstelige normering især i de tyndere befolkede områder.
Hans Havelund, præsterepræsentant i Haderslev Stiftsråd

Københavns Stift

Diocese of Copenhagen

Nørregade 11 ♦ 1165 København K ♦ kmkbh@km.dk ♦ 33 47 65 00

Stiftsrådet i Københavns Stift

Den 2. juni 2014
Løbenr.:66757/14
Sagsb.:AMA

Kirkeministeriet
(km@km.dk)

Stiftsrådet har på sit møde den 13. maj 2014 drøftet betænkning 1544, Folkekirkens styre. På den baggrund skal Stiftsrådet udtale følgende:

Stiftsrådet anførte i sit svar på debatoplægget september 2013 at vi gik ind for de 6 pejlemærker, og at vi støttede model 3 både for fælles økonomi og fælles anliggender og for indre anliggender, samt at vi gik ind for et fælles organ for begge områder.

Stiftsrådet havde altså foretrukket mere vidtgående ændringer end dem der lægges op til i flertalsforslaget i betænkning 1544. Det hindrer dog ikke, at vi bifalder de skridt i retning af en fortsat demokratisering af folkekirkens styring som forslaget er udtryk for.

Kommentarer til enkeltpunkter:

1. Stiftsrådet går ind for de 7 pejlemærker.
2. Stiftsrådet tilslutter sig flertalsforslaget om et Folkekirkens Fællesudvalg for både fællesøkonomi/fælles anliggender og indre anliggender.
3. Stiftsrådet går ind for at biskopperne betragtes som et bispekollegium, som det de facto allerede er tilfældet. Vi har heller ikke noget at indvende imod at der kræves tilslutning fra bispekollegiet med kvalificeret flertal for at indføre ændringer i indre anliggender.
4. Vedr. den foreslåede sammensætning af Folkekirkens Fællesudvalg skal det bemærkes, at en del af stiftsrådets medlemmer finder, at det ville være mere rimeligt, at de frie folkekirkelige organisationer har observatørstatus i Fællesudvalget i sager om økonomi, men ellers er fuldgyldige medlemmer.

5. Stiftsrådet finder at Folkekirkens Fællesudvalg bør suppleres af en bredere rådgivende kirkeforsamling, som mødes en gang om året og som kerne har stiftsrådenes medlemmer, men som i øvrigt er åbent for deltagelse fra mange forskellige dele af folkekirken.

Med disse bemærkninger vil Stiftsrådet anbefale, at betænkningens flertalsforslag lægges til grund for den videre politiske drøftelse.

Med venlig hilsen

Inge Lise Pedersen
Formand for Stiftsrådet

(nærværende brev erstatter dokument nr. 61170 af 30. maj 2014)

Helsingør Stiftsøvrighed
STIFTSRÅDET

Den 27. maj 2014
Dok.nr. 65003/14

Kirkeministeriet

Vedr. betænkning 1544 om folkekirkens styre

Stiftsrådet i Helsingør Stift har drøftet betænkningen på møder den 6. og 22. maj 2014.

Stiftsrådet tilkendegiver, at det imødeses, at der bliver god tid til at afgive høringssvar i forbindelse med de kommende konkrete lovforslag.

Med venlig hilsen

Verner Hylby
formand for Stiftsrådet

Vor Frue Kloster Hestemøllestræde 3 A Postboks 109 3000 Helsingør Telefon 49 21 35 00 Telefax 49 21 35 16 e-mail kmhel@km.dk

Roskilde Stiftskontor
Palæet, Stændertorvet 3 A – tlf. 4638 1920
4000 Roskilde, d. 28. maj 2014

E-post kmros@km.dk
Telefax 4638 1947

Dokumentnr.: 65615/14
JD

Til Kirkeministeriet
(km@km.dk)

Høringssvar fra Stiftsrådet i Roskilde vedrørende Betænkning 1544, Folkekirkens styre

Indledning:
Stiftsrådet i Roskilde konstaterer med glæde, at udvalgsarbejdet også i den seneste fase har været styret af ønsket om at skabe strukturer som bedst muligt faciliterer selve det kirkelige liv, som det udspiller sig i sognene. Udvalget har udtrykt dette som syv pejlemærker, som udmærket beskriver de vigtigste kvalitetskrav til en ny struktur.

Allerede ved den første høringsrunde i foråret og sommeren 2013 udtrykte stiftsrådet ønsket om, at arbejdet skulle munde ud i en struktur, som sikrer at folkekirkelige forhold ikke afgøres i lukkede fora, men i en klar og gennemskuelig demokratisk proces; som det allerede sker i sogne, provstier og stifter, nu også på nationalt niveau. Vi understregede også, at netop fordi en demokratisk proces naturligt indebærer et betydeligt element af læg indflydelse, må det samtidigt sikres at relevant teologisk sagkundskab bliver hørt.

På denne baggrund kan vi i store træk tilslutte os de forslag, som udvalgets flertal fremlægger.

Statens tilskud til folkekirken omlægges for størstedelens vedkommende til et ikke-øremærket bloktilskud, der udbetales til fællesfonden.
Det slås i Grundloven fast, at staten understøtter den evangelisk-lutherske kirke som folkekirke. At den økonomiske side af denne forpligtelse har været udmøntet som en del af præstelønnen, altså direkte til forkyndelsen, har været en positiv, løbende bekræftelse af folkekirkens særstilling, netop som kirke og ikke blot som kulturbevarende institution.

Det er derfor med nogen tøven og efter nøje afvejning af fordele og ulemper, at vi vælger at gå ind for udvalgsflertallets forslag om en omlægning til et bloktilskud. Vi tilslutter os forslaget med den begrundelse, at det er på tide at folkekirken i højere grad bliver herre i eget hus, og tager en større grad af ansvar for prioritering af økonomien. Vi finder herunder, at ministerens hidtidige enevældige ret til at fastsætte fællesfondens budget, længe har været en anakronisme.

Der oprettes et demokratisk baseret folkekirkeligt organ, Folkekirkens Fællesudvalg, som får betydelig kompetence vedrørende fællesfonden, og del i kompetencen vedrørende indre anliggender.

Som nævnt ovenfor, er vi tilhængere af, at ministerens på visse områder nærmest enevældige magt, nu bliver delt med et udvalg af kirkens egne folk.

Det er afgørende for vores tilslutning til forslaget, at der ikke fjernes kompetence fra sogne, provstier og stifter, men at der alene er tale om en demokratisering af den statslige indflydelse. Dermed understreges det, at vi har en folkekirke og ikke en statskirke.

Samtidigt øges kirkens mulighed for at tage fat på den slags opgaver, som kun kan løses på landsplan, således at gode initiativer som et konfirmandcenter ikke længere vil være helt afhængige af private, næsten anarkistiske tiltag.

Der vil utvivlsomt være mørkemænd, som advarer imod at kirken dermed bliver politiseret. Efter vores mening er denne frygt ubegrundet, hvilket er demonstreret, både da menighedsrådsloven blev vedtaget i 1903 og da stiftsrådene blev etableret for bare fem år siden. Vi mener, at flertallets anbefaling lægger op til et samtaledemokrati, hvor man tager sig tid til at argumentere, således at ændringer kun gennemføres efterhånden som der danner sig en høj grad af konsensus herom.

Fællesudvalgets sammensætning
Med det nedenfor nævnte ændringsforslag, kan vi gå ind for udvalgsflertallets anbefaling om Fællesudvalgets sammensætning. Vi finder, at forslaget sikrer en fornuftig balance mellem læge og gejstlige medlemmer, og vi bifalder, at de læge medlemmer vælges på to forskellige måder, dels som stifts-repræsentanter, dels med en mulighed for at særlige retninger eller andre grupperinger, som kunne blive underrepræsenteret blandt de førstnævnte, får en mulighed for repræsentation på landsplan.

Vores indvendig mod forslaget skyldes, at forslaget lægger op til at såvel '*2 medlemmer, der udpeges af kirkeministeren*' som '*3 læge medlemmer, der udpeges af de frie folkekirkelige organisationer*' efter forslaget ville få direkte indflydelse på disponeringen af kirkeskattemidler. Samlet set er der tale om en så stor gruppe af repræsentanter udefra, at de kunne blive afgørende for flertallet. Vi kan gå ind for, at begge grupper findes i Fællesudvalget, men mener ikke, at de fem nævnte medlemmer børe have stemmeret ved fastlæggelse af fællesfondens budget.

Bispekollegiet lovfæstes
Vi finder det naturligt, at en forsamling af alle landets biskopper anerkendes og får betydelig indflydelse på fremtidige ændringer i de indre anliggender. Det har længe været en unaturlig og krampagtig tilgang, at biskopperne som samlet gruppe, endelig ikke måtte have indflydelse, og faktisk helst ikke måtte mene noget som helst. Fra tid til anden er der jo netop behov for, at kirken med teologisk ekspertise, forholder sig til vigtige spørgsmål, netop som samlet kirke.

De indre anliggender skal stadig være reguleret ved kongelig resolution eller anordning
Udvalgsflertallet har valgt, at ændringer i de indre anliggender forsat skal ske ved kongelig resolution eller ved kongelig anordning, efter indstilling fra ministeren, som ikke vil være bundet af beslutninger, truffet i enighed mellem bispekollegiet og fællesudvalget.

Imidlertid har vi tillid til, at de foreslåede procedurer, hvor som minimum bispekollegium og fællesudvalg, og i større sager også særligt nedsatte udvalg, sikres lejlighed til at udtale sig før ministeren godkender en ny ordning, i realiteten vil betyde, at ændringer gennemføres i enighed. I den udstrækning dette lykkes, kan man betragte de fortsatte kongelige resolutioner og anordninger som en fastholdelse af folkekirken særstatus som landets og folkets kirke.

Et tillægsforslag
Vi ønsker at fastholdes vores forslag fra første høringsrunde: For at sikre maksimal åbenhed og opmærksomhed omkring rådets beslutninger anbefaler vi, at der afholdes et årligt kirkemøde, hvor måske 300 - 500 eller flere mødes til drøftelse af de relevante emner. Kirkemødet skal dog ikke have nogen egentlig beslutningskompetence, men medvirke til at sikre at store principielle spørgsmål, som f. eks vielse af homofile forhold, kunne få en bred drøftelse, så ejerskabet for eventuelle beslutninger om ændringer blev bredere.

Vedtaget på stiftsrådets møde den 26. maj 2014

På stiftsrådets vegne

Henrik Stubkjær, formand

Lolland-Falsters Stift

Kirkeministeriet

Stiftsrådet

Dato 28. maj 2014
Dok.nr.: 51137/14
Ref HNN/HS

Høringssvar vedrørende forslag i Betænkning 1544 om Folkekirkens styre

Stiftsrådet i Lolland-Falsters Stift har i stiftsrådsmøder behandlet spørgsmålet om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken og afgivet høringsvar i juli 2013 til udvalget i forbindelse med udvalgets foreløbige overvejelser, som offentliggjordes i debatoplæg udsendt 2. maj 2013.

Stiftsrådet har i møde den 29. april og 22. maj 2014 drøftet forslagene i betænkning 1544.

Stiftsrådet skal indledningsvis bemærke, at der efter et grundigt landsdækkende forarbejde, (baseret på et regeringsprogram), nu foreligger en meget gennemarbejdet og fyldestgørende betænkning.

Af betænkningen fremgår det, at et betydeligt flertal på 13 ud af 16 medlemmer i udvalget bag betænkningen anbefaler:

- At der etableres et folkekirkeligt organ (Folkekirkens Fællesudvalg), der tillægges kompetence vedrørende den folkekirkelige økonomi og tillige tillægges kompetence vedrørende indre anliggender, således at samspillet mellem læge og gejstlige sikres gennem et krav om enighed mellem Bispekollegiet og Fællesudvalget ved afgivelse af indstillinger til ministeren.

- At Folkekirkens Fællesudvalg får 26 medlemmer, og at udvalget sammensættes således, at der er overvægt af læge medlemmer. Funktionsperioden fastsættes til 4 år og formanden kan være både læg og gejstlig.

- At bispekollegiet lovfæstes.

Stiftsrådet har noteret sig, at et flertal på 11 medlemmer ud 16 medlemmer i udvalget tillige anbefaler:

- At der sker en omlægning af statens tilskud til Folkekirken til bloktilskud, som ydes som et generelt tilskud til Fællesfonden uden specifik angivelse af, hvor anvendelsen skal finde stedi sammenhæng med Fællesfondens budget.

Stiftsrådet har behandlet sagen og besluttet følgende:

Lolland-Falsters Stift • Stiftskontoret • Østre Allé 2 • 4800 Nykøbing F.
Telefon: 54 85 02 11 • Fax: 54 82 02 11 • E-post: lfstift@km.dk
EAN nr. 5798000818699 • CVR nr. 60013713
www.stiftsråd.dk

Spørgsmålet om bloktilskud har været grundigt behandlet tidligere, hvor der ikke var opbakning til en sådan ordning. Et enigt stiftsråd vurderer, at forslaget helt bør udgå.

Et flertal på otte ud af 13 fremmødte medlemmer i Lolland- Falsters Stiftsråd kan i øvrigt tilslutte sig flertalsanbefalingerne.

Med hensyn til den kompetence, der tillægges Fællesudvalget om folkekirkens økonomi, er stiftsrådet enig i, at ministeren bevarer muligheden for at fastsætte retningslinjerne på forskellige områder, som f.eks. antallet af præstestillinger, en fordelingsmodel for antal præstestillinger i hvert stift, landskirkeskattens størrelse og udviklingen af Fællesfondens udgifter. Stiftsrådet er enig i, at selve kompetencen til at fastlægge fællesfondens budget og landskirkeskattens størrelse flyttes fra ministeren til Fællesudvalget.

- Det må kræves specifikt, at medlemmerne af Fællesudvalget er medlem af folkekirken.
- Det må overvejes, om de frie folkekirkelige organisationer skal være repræsenteret i Fællesudvalget jf. herved flertallets lovforslag § 9b 7 (betænkningen side 238). Disse organisationer har ingen økonomiske forpligtelser i forhold til Fællesfonden. Derudover, er det tvivlsomt, om organisationerne har relevante fora for valg af repræsentanter.
- Valgproceduren vedrørende de fire medlemmer, der skal vælges på landsplan, forekommer ikke ganske klar.
- Det bør fremgå af lovteksten, at det er ministeren eller sekretariatet, der indkalder til Fællesudvalgets konstituerende møde.

Et mindretal på fire medlemmer støtter en lovfæstelse af den nuværende ordning.

Et medlem støtter den økonomimodel, der er foreslået af Britta Schall Holberg Jf. 10.3 side 46-47 i betænkningen og et mindretals udkast til lovforslag om indre anliggende jf. 10.5 side 58 i betænkningen.

Med venlig hilsen

Bent Norman Olsen
Formand

Stiftsrådet for Fyens Stift

Dato: 30. maj 2014
Sagsbehandler: Pernille Hach
Direkte tlf.: 63 11 39 44

Løbenr. 112

Kirkeministeriet
Frederiksholmskanal 21
1015 København K

Sendt pr. email til km@km.dk

Høringssvar vedr. Betænkning 1544

Stiftsrådet i Fyens Stift (17 medlemmer) fremsender hermed sit høringssvar til Betænkning 1544.

Høringssvaret er opdelt i forhold til hovedpunkter i betænkningen.

Stiftsrådet på Fyn anerkender, at der er et behov for ændringer i forhold til organiseringen omkring reguleringen af Folkekirkens økonomiske forhold. Der er derfor enighed om, at der er brug for et udvalg der skal beskæftige sig med økonomi. Fire medlemmer af stiftsrådet går ind for den i betænkningen af flertallet foreslåede ordning, således at udvalget også skal beskæftige sig med de indre og fælles anliggender.

Stiftsrådet efterlyser i samme forbindelse en klar afgrænsning af hvilke anliggender, der er fælles anliggender, således at disse kan afgrænses i forhold til de indre anliggender.

Stiftsrådet udtrykker i enighed betænkelighed ved valgmetoden til et økonomiudvalg/ (fælles)udvalg, idet de valgte læge medlemmer ikke får et forum at melde tilbage til og derfor ikke har en afrapporteringspligt.

Stiftsrådet foreslår i stedet, at de læge medlemmer udpeges af stiftsrådet, og at der i reglerne optages bestemmelser om, hvilke forpligtelser de valgte medlemmer har til afrapportering. På den måde sikres gennem stiftsrådet et 'remtræk' og en lokal forankring fra den valgte til de menighedsråd og den lokale kirke, som skal nyde godt af (fælles)udvalgets arbejde.

Stiftsrådet tilkendegiver i enighed, at (fælles)udvalgets medlemstal er for stort, men har ikke på grund af den korte høringsfrist haft mulighed for at tage stilling til, hvor mange medlemmer, der præcis bør være i et (fælles)udvalg.

I forhold til medlemssammensætningen i (fælles) udvalget er stiftsrådet delt. Der er i stiftsrådet seks medlemmer, som er betænkelige ved de frie folkekirkelige organisationers repræsentation i (fælles)udvalget. Betænkeligheden udtrykkes bl.a. i, at disse organisationer både repræsenterer folkekirkelige og ikke-folkekirkelige medlemmer, og at disse organisationer ikke i sig selv bidrager til den fælles økonomi.

To medlemmer af stiftsrådet ser gerne, at fællesudvalget som minimum får det i betænkningen nævnte antal medlemmer fra frie, folkekirkelige organisationer. Som begrundelse angives, at der er

FYENS STIFT KLINGENBERG 2 5000 ODENSE C

Tlf.: 66 12 30 24 Fax: 66 12 35 24 E-mail: Kmfyn@km.dk

tale om aktive og væsentlige medspillere inden for folkekirkens område. Kandidater til (fælles)udvalget skal selvfølgelig være medlem af folkekirken for at være valgbare. De to medlemmer ser ingen hindring i, at organisationerne ikke direkte bidrager til den fælles økonomi. Som medlem af folkekirken betaler kandidaterne kirkeskat, jf. kravet om valgbarhed.

Et flertal af stiftsrådet er imod, at der etableres et bispekollegie. Biskopperne er valgt af de enkelte stifter med de forskelligheder det indebærer og derfor ønsker man ikke at biskopperne generelt skal handle og udtale sig som samlet kollegium. Seks medlemmer ønsker bispekollegiet etableret.

Et enigt stiftsråd er imod, at fremtidens statstilskud bliver et bloktilskud. Stiftsrådet bemærker, at der i forbindelse med fremsættelsen af samme forslag i Betænkning 1511fra 2009 var en massiv modstand herimod i det folkekirkelige landskab, jf. ministeriets høringsnotat af 3. maj 2010.

Et enigt stiftsråd noterer sig, at formålet med ordningen er en decentralisering, og noterer sig derfor med en vis undren, at man foreslår, at Kirkeministeriet bliver sekretariat for (fælles) udvalget og derved forvaltningen af fællesfonden.

Det foreslås i stedet, at sekretariatsfunktionen placeres i stiftsregi, således at centralisme undgås, og at den eksisterende afbalancering af magten i Folkekirken bevares. Hertil kommer, at udgiften til sekretariatet i Kirkeministeriet er ganske betydeligt, og vil øge det tilskud, der allerede nu ydes af fællesfonden til ministeriet. Etableringen af de folkekirkelige centre i stifterne og specielt styrkelsen på det økonomiske område i det administrative fællesskab betyder, at denne opgave kan løses af folkekirken selv til en mindre udgift.

Afslutningsvis beklager et enigt stiftsråd, at der ikke er givet mulighed for en længere høringsperiode også set i lyset af, at den endelige rapport indeholder nye og væsentlige forslag i forhold til den foreløbige rapport.

Med venlig hilsen

Erik Vind
Formand for Stiftsrådet på Fyn

FYENS STIFT KLINGENBERG 2 5000 ODENSE C

Tlf.: 66 12 30 24 Fax: 66 12 35 24 E-mail: Kmfyn@km.dk

58504/14

ÅRHUS STIFT
DALGAS AVENUE 46
8000 AARHUS C

Telefon 86 14 51 00
www.aarhus.stift.dk
E-mail: kmaar@km.dk

Kirkeministeriet
km@km.dk

Den 8. maj 2014
Dokument nr.: 46831/14
Sagsbeh.: JMM/bq

Høringssvar til betænkning nr. 1544 om folkekirkens styre

Stiftsrådet i Århus Stift har modtaget betænkning nr. 1544 fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken om folkekirkens styre.

Stiftsrådet vil gerne kvittere for et meget gennemarbejdet oplæg til ændringer i folkekirkens styre, som både gennemgår de gældende regler og flertallets og mindretallenes forslag til ændringer.

Stiftsrådets anbefaling
Stiftsrådet kan anbefale, at der oprettes et demokratisk baseret folkekirkeligt organ – Folkekirkens Fællesudvalg – som skal have kompetence i forhold til den del af folkekirkens økonomi, der administreres i fællesfonden, og som skal have del i kompetencen i forhold til folkekirkens indre anliggende.

Stiftsrådet kan ligeledes anbefale, at folkekirkens indre anliggender fortsat reguleres ved kongelig resolution eller anordning.

Endelig kan stiftsrådet anbefale, at bispekollegiet lovfæstes.

Stiftsrådet vil dog gerne udtrykke betænkelighed ved en omlægning af statens tilskud til et bloktilskud til fællesfonden. Stiftsrådet gav i sit høringssvar til betænkning nr. 1511 om omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud udtryk for en tilsvarende betænkelighed, som gentages her.

Flere af de forhold, som stiftsrådet påpegede i forhold til en omlægning af statens tilskud til et bloktilskud er blevet afklaret i forbindelse med udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirkens arbejde.

Stiftsrådet har dog fortsat en bekymring for, at et bloktilskud lettere vil kunne være udsat for beskæringer efter "salami-metoden" ligesom der ikke er en sikring af, at antallet af præstestillinger fastholdes.

Afsluttende bemærkninger
I forlængelse af arbejdet med betænkning 1544 finder Stiftsrådet, at det danske samfund gennem en årrække har undergået mange forandringer såvel strukturelt som kulturelt og demografisk. Ikke mindst globalisering, internationalisering og migration har skabt ændringer i befolkningens forhold til og syn på religion. Samtidig er der også sket markante ændringer i folkekirkens egen organisation og kirkelige praksis.

58504

På den baggrund finder stiftsrådet det meget nødvendigt, at der iværksættes en omfattende og grundig analyse og udredning af folkekirkens placering i samfundet. Heri bør inddrages den forskning i religionens rolle og funktion, der i de senere år er foretaget ved universiteterne i København og Aarhus, nemlig "Pluralismeprojektet" og "Religion i det 21. århundrede".

Stiftsrådet forestiller sig, at det kommende videnscenter ved Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter kan inddrages i dette arbejde.

Med venlig hilsen

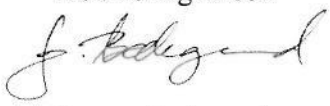

Jørgen Bækgaard
formand for Stiftsrådet i Århus Stift

RIBE STIFT
KORSBRODREGADE 7 – 6760 RIBE
TLF. 75 42 18 00

Sag.nr.: 13/7174
Løbenr.: 66135/14
Sagsbeh.: ELTAG

Til Kirkeministeriet

Sendt som e-mail: km@km.dk

Ribe, den 30-05-2014

Betænkning 1544, Folkekirkens styre.
Høringssvar fra Ribe Stiftsråd.

Et flertal i Stiftsrådet udtrykker sin undren over den meget korte høringsfrist for betænkningen. Denne undren skal ses i lyset af, at der i betænkningen nu blandt andet indgår begreber som bloktilskud og bispekollegium. Begreber som ikke har været til høring i forbindelse med debatoplægget. Der er i betænkningen en klar skelnen mellem indre og ydre anliggender, hvilket flertallet i Stiftsrådet finder meget relevant.

De ydre anliggender:
Et flertal i Stiftsrådet kan ikke tilslutte sig, at der oprettes et Folkekirken fællesudvalg med den sammensætning, som skitseres i betænkningen. Det vil blive et alt for tungt (bureaukratisk) udvalg med 26 medlemmer.

Et flertal i Stiftsrådet kan heller ikke tilslutte sig, at der indføres bloktilskud. (for så vidt angår fællesfonden og landskirkeskatten). Ideen om bloktilskud har været fremført for få år siden uden dengang at få tilslutning, hvorfor det blev "taget af bordet". Vi undres derfor over, at man nu igen fremfører dette begreb.

Et flertal i Stiftsrådet kan tilslutte sig, at der oprettes et udvalg, der får ansvaret for folkekirkens samlede økonomi indenfor de af ministeren afstukne retningslinjer. Sammensætningen af et sådant udvalg kan udmærket være identisk med den sammensætning, som budgetsamrådet har. Dermed behøver man ikke et nyt og stort udvalg puttet ind i det kirkelige hierarki.

De indre anliggender:
Et flertal i Stiftsrådet finder ikke, at der skal oprettes/lovgives om et nyt organ til at varetage de indre anliggender. De indre anliggender har nu gennem masser af år fundet et godt leje, hvor både gejstlige og læge synspunkter kommer frem gennem udvalgsarbejde, debatter og høringer. Et flertal i Stiftsrådet mener således, at den nuværende ordning med de indre anliggender kan formaliseres via regelsætning/lovgivning. Dermed undgår man endnu et udvalg i det kirkelige hierarki.

Bispekollegium:
Et flertal i Stiftsrådet har svært ved at se værdien af et bispekollegium, idet biskopperne jo også mødes i dag og i fællesskab finder de løsninger, som har værdi for hele folkekirken. Et flertal i Stiftsrådet kan derfor ikke tilslutte sig oprettelse af et bispekollegium.

Biskoppen over Ribe Stift har afgivet særskilt høringssvar.

På Ribe Stiftsråds vegne

Bent K. Nielsen
formand